

Κόλλυβα το Ψυχοσάββατο

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η μητέρα είχε ξυπνήσει, όπως πάντα πρώτη, και τοποθέτησε τα υλικά πάνω στο τραπέζι. Βρασμένο σιτάρι, σπόρους από ρόδι, φουντούκια, αμύγδαλο, κανέλα, σταφίδα και σουσάμι. Η κουζίνα γρήγορα γέμισε ευωδιές. Αυτές οι ευωδιές γέμιζαν το σπίτι δυο φορές το χρόνο. Μια φορά το Φλεβάρη, όπως τώρα, λίγο πριν αρχίσει η νηστεία της Τεσσαρακοστής, το Σάββατο πριν από την Κυριακή της Αποκριάς και μια το Σάββατο πριν από τη μεγάλη γιορτή της Πεντηκοστής. Αυτά είναι τα Ψυχοσάββατα, όπως τα αποκαλεί η Εκκλησία, αν και κάθε Σάββατο είναι η μέρα που είναι αφιερωμένη στους χριστιανούς που έχουν φύγει από τη ζωή αυτή και έχουν περάσει στη θριαμβεύουσα εκκλησία.

Στην κουζίνα, μπήκε κεφάλι η Μαρία.

– Τι φτιάχνεις, μαμά; ρώτησε η μικρή με ενδιαφέρον.

– Κόλλυβα φτιάχνω, Μαρία μου, και σε λίγο θα τα πάω και στην εκκλησία, στον παπα-Γιώργη. Θες να έρθεις μαζί μου, τώρα σε λίγο που θα τελειώσω και θα πάω;

Η Μαρία απάντησε καταφατικά χαρούμενη και πήγε στο δωμάτιο της να ντυθεί. Η μαμά κοίταξε τα κόλλυβα και σκέφτηκε αν χρειαζόνταν τίποτα ακόμη. Μετά από λίγο δισταγμό, πρόσθεσε άχνη ζάχαρη πάνω τους. Η μητέρα της, η γιαγιά της Μαρίας, ποτέ δεν πρόσθετε ζάχαρη. Το έφτιαχνε πιο παραδοσιακά. Αλλά της

μητέρας της φαίνονταν πιο όμορφα τα κόλλυβα έτσι.

– Πάμε, είμαι έτοιμη! φώναξε η Μαρία από τον διάδρομο, βάζοντας τα παπούτσια της.

– Έτοιμη είμαι κι εγώ! Πάμε, απάντησε η μαμά.

[3_Psyxosabbato](#)

Στον δρόμο, μητέρα και κόρη, περπατούσαν σιωπηλά, πιασμένες από το χέρι. Η Μαρία ένιωθε ότι θα κάνουν κάτι πολύ όμορφο, κάτι πολύ σημαντικό.

Image not found or type unknown

– Με τα κόλλυβα, “μνημονεύεις”

αυτούς που έχουν φύγει από τη ζωή, δηλαδή τους θυμάσαι και τους τιμάς, τους είχε πει η δασκάλα την προηγούμενη μέρα. Επίσης, καθαρίζουμε το σώμα μας, καθώς δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πλησιάζει σιγά-σιγά η νηστεία.

Πολύ της άρεσε αυτό, το “καθαρίζουμε” το σώμα μας. Την έκανε να νιώθει γαλήνη.

Έφτασαν στην εκκλησία. Μπήκαν γρήγορα μέσα κι έκλεισαν αμέσως την πόρτα, καθώς το κρύο του Φλεβάρη ήταν τσουχτερό. Κατευθύνθηκαν στο γραφειάκι του παπα-Γιώργη. Χτύπησαν την πόρτα και εκείνη άνοιξε σχεδόν αμέσως. Ο ιερέας χάρηκε πολύ που είδε μητέρα και κόρη και τις κάλεσε μέσα στο γραφείο του να κάτσουν για λίγο.

Ο πάτερ μίλησε λίγο στη μαμά και ρώτησε τα νέα της οικογένειας. Μετά απευθύνθηκε στη Μαρία.

- Ξέρεις γιατί φέρατε τα κόλλυβα εδώ σήμερα Μαρία; τη ρώτησε.

Αυτή απάντησε αμέσως:

- Για να τιμήσουμε τους ανθρώπους που έχουν φύγει από τη ζωή και να δείξουμε στο Θεό και σε αυτούς πως τους θυμόμαστε, πως δεν τους έχουμε ξεχάσει.

- Δεν έχεις άδικο!», χαμογέλασε ο ιερέας. Θες να σου πω ένα θαύμα που πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια των κολλύβων; Άκου: πριν πολλούς αιώνες, ένας αυτοκράτορας του Βυζαντίου με το όνομα Ιουλιανός δεν πίστευε στον Θεό αλλά στα είδωλα και ήθελε όλοι να γίνουν ειδωλολάτρες. Εκείνη την εποχή, όπως και σήμερα, οι άνθρωποι ήθελαν να «καθαρίσουν» το σώμα τους πριν την Τεσσαρακοστή, που είναι νηστεία. Όμως ο Ιουλιανός μόλυνε όλα τα τρόφιμα της αγοράς, τα οποία θα αγόραζαν οι χριστιανοί, με αίμα από ειδωλολατρικές θυσίες. Τι θα έκαναν οι χριστιανοί; Θα πέθαιναν από την πείνα; Όμως ο Θεός δεν αφήνει αβοήθητο τον λαό Του. Έστειλε όραμα στον επίσκοπο της Κωνσταντινούπολης, τον Ευδόξιο, μέσω ενός αγίου, του αγίου Θεοδώρου. Ο άγιος Θεόδωρος είπε στον επίσκοπο να διαδώσει σε όλους τους χριστιανούς να μην αγοράσουν τρόφιμα από την αγορά για εκείνη την εβδομάδα, αλλά να βράσουν σιτάρι και να φάνε, τα λεγόμενα κόλλυβα. Έτσι κι έγινε. Οι χριστιανοί έμειναν «αμόλυντοι» εκείνη τη βδομάδα, νήστεψαν, προετοιμάστηκαν για τη νηστεία που θα ερχόταν. Γι' αυτό μέχρι σήμερα έχουμε και τηρούμε το Ψυχοσάββατο και τιμούμε και τη μνήμη των αγίων Θεοδώρων. Αυτό το θαύμα μάλιστα, το θυμόμαστε το Σάββατο της πρώτης εβδομάδας της Μεγάλης Σαρακοστής.

Image not found or type unknown

Η Μαρία δεν την ήξερε αυτή την ιστορία. Αφού πήραν ευλογία, πήραν το δρόμο για το σπίτι. Η μικρή σκεφτόταν το θαύμα του αγίου Θεοδώρου. Της είχε κάνει μεγάλη εντύπωση. Η μητέρα χαιρόταν που έβλεπε την κόρη της έτσι σκεπτική. Μα πιο πολύ χαιρόταν που είχε φτιάξει και προσφέρει κόλλυβα και θα μνημονεύονταν οι ψυχές των ανθρώπων που είχαν φύγει. Και φυσικά χαιρόταν, που η κόρη της είχε μάθει για το Ψυχοσάββατο από πρώτο χέρι.

A.H.Σ.